

ยึดโอกาสพุทธชยันตี 2600 ปี

เป็นหมุดหมายสอนคุณธรรม

ปี พุทธศักราช 2555 เป็นปีสำคัญยิ่งของการกำเนิดศาสนาพุทธ นั่นก็คือการตรัสรู้ธรรมของพระพุทธเจ้าล่วงมาแล้ว 2600 ปี พระพุทธเจ้าตรัสรู้พระธรรมเมื่อคืนวันเพ็ญเดือน 6 ณ ใต้ต้นศรีมหาโพธิ์ ริมฝั่งแม่น้ำเนรัญชรา รัฐพิหาร ประเทศอินเดีย ก่อนที่พระองค์จะเสด็จดับขันธปรินิพพาน 45 ปี นับมาถึงปี พ.ศ.2555 ครบ 2600 ปีพอดี วงการพุทธศาสนาเรียกโอกาสนี้ว่า “พุทธชยันตี 2600 ปี”

องค์กรนานาชาติบางองค์กรที่ทำงานทางด้านการศึกษาเผยแผ่พุทธธรรมของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจัดกิจกรรมฉลองโอกาสนี้มาหลายปีแล้ว โดยเฉพาะกิจกรรมการสาธยายพระไตรปิฎกนานาชาติของมูลนิธิดวงประทีปพุทธธรรมนานาชาติ (Light of Boddhadharma Foundation) ณ สังเวชนียสถานตำบลพุทธคยา รัฐพิหาร ประเทศอินเดีย

วันวิสาขบูชาของเรานี้ปีนี้ ควรที่จะเป็นจุดเริ่มต้นที่จะกระตุ้นให้คนไทยรับรู้และหันมาสนใจโอกาสพุทธชยันตี 2600 ปี มากขึ้น โดยเฉพาะให้แพร่หลายเข้าไปในสถานศึกษาต่างๆ ที่มีหน้าที่สั่งสอนคุณธรรมจริยธรรมให้แก่เยาวชน ให้ช่วงเวลาตั้งแต่วันวิสาขบูชานี้จนถึงปี 2555 หรือจนกว่าจะถึงวันวิสาขบูชาปีหน้า

การจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาทุกระดับควรใช้ช่วงเวลานี้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ให้เป็นช่วงเวลาที่มีการพูดคุย มีการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับพุทธศาสนา โดยเฉพาะเรื่องพุทธประวัติและพุทธธรรมที่สำคัญๆ แก่นักเรียนนักศึกษาให้มากที่สุด

เท่าที่ติดตามข่าว กระทรวงวัฒนธรรมและกรุงเทพมหานคร ได้จัดทำกิจกรรมเพื่อเฉลิมฉลองโอกาสนี้เป็นระยะแล้ว แต่ต่างจังหวัดแทบจะยังไม่เห็นความเคลื่อนไหว

เพื่อร่วมกุศลเจตนารมณ์ของโอกาสพุทธชยันตี 2600 ปี ผู้เขียนขอเขียนถึงความยิ่งใหญ่ของพระพุทธเจ้าและความทรงพลังของพุทธธรรมที่มีต่อโลกนี้ตามทรรศนะของนักปราชญ์ของโลกที่เป็นชาวอินเดียสองคน ผู้เขียนสังเคราะห์ทรรศนะนี้จากหนังสือชื่อ “พระพุทธเจ้าในทัศนะสามรัตนบุรุษของอินเดีย” เขียนโดยนักเขียนยิ่งใหญ่ของประเทศไทยผู้ล่วงแล้ว คือ ท่านอาจารย์กรุณา กุศลาสัย และท่านอาจารย์เรืองอุไร กุศลาสัย ผู้ชีวิตของท่าน

คนแรกคือ ท่านมหาทวิพินทหรนาถ ฐาตุร ผู้จนารรณกรรมรางวัลโนเบลที่ชื่อ “คิตาญชลี” ซึ่งเป็นวรรณคดีมรดกสำคัญยิ่งของโลก ฐาตุรเป็นชาวเอเชียคนแรกที่ได้รับรางวัลโนเบล สาขาวรรณกรรม ฐาตุรผู้เป็นบิดาทางจิตวิญญาณคนหนึ่งของโลก กล่าวสุนทรพจน์ถึงพระพุทธเจ้าเป็นภาษาเบ็งกาลี ในวันวิสาขบูชา คราวที่ตรงกับวันที่ 18 พฤษภาคม พ.ศ.2478 ณ นครกัลกัตตา ประเทศอินเดีย ต่อมาได้รับการแปลเป็นภาษาอังกฤษ และท่านอาจารย์กรุณา อาจารย์เรืองอุไร แปลเป็นภาษาไทย มีบางตอนกล่าวว่า

“ในโลกปัจจุบันมีความจำเป็นอย่างที่จะต้องฟื้นฟูคำสอนของพระบรมศาสดา ผู้ซึ่งพระเจ้าอโศกมหาราชทรงเป็นหนี้บุญคุณแห่งความยิ่งใหญ่พระองค์นี้ ความโง่เขลาเบาปัญญาอันเกิดจากความรังเกียจเคียดแค้นที่ทางเชื้อชาติ และลัทธิวรรณะ ซึ่งกระทำกันในนามของศาสนา ได้ทำให้โลกต้องแปดเปื้อนด้วยความเล็ดมนุษย์ชาติต้องถูกคุกคามอยู่ทุกขณะ ด้วยความพยายามหาหนทางระหว่างมนุษย์ต่อมนุษย์...เราทั้งหลายได้ฝันที่จะได้สดับตรับฟังพระสุรเสียงของพระศาสดาผู้ทรงประกาศว่า วิถีทางแห่งความรักและความเมตตาเท่านั้นที่จะช่วยให้สรรพสัตว์บรรลุความหลุดพ้นได้ ขอให้ยอมมนุษย์พระองค์นี้จึงได้ปรากฏอีก...”

จึงฟังถ้อยคำของพินทหรนาถ ฐาตุร ที่กล่าวถึงพระพุทธเจ้าของเราเกิด



พระพุทธเจ้าตรัสว่า “วิถีทางแห่งความรักและความเมตตาเท่านั้นที่จะช่วยให้สรรพสัตว์บรรลุความหลุดพ้นได้” เป็นพุทธพจน์ที่ครูทุกคนควรเข้าถึงเพื่อจะได้สั่งสอนนักเรียนและนักการเมืองของประเทศไทย ต้องเข้าถึงอย่างยิ่ง เพื่อจะได้ละความอาฆาตชิงชัง และความรังเกียจเคียดแค้นที่เพื่อนมนุษย์คนไทยด้วยกันลงเสียบ้าง บ้านเมืองจะได้เดินหน้าได้เร็วว่่านี้นะ ขอยกอีกตอน

“ในยุคนี้นี้ ซึ่งเป็นยุคที่เราทั้งหลายมีความมืดบอด ด้วยเหตุแห่งความเห็นแก่ตัวและความโลภอันร้ายกาจหาที่สุดมิได้ เรา (หมายถึงตัวของฐาตุรเอง-ผู้เขียน) ขออภิวาทพระพุทธองค์เป็นสวณะ พระพุทธองค์ผู้เสด็จมาสู่โลกเพื่อทรงเผยให้เห็นอัตตะอันแท้จริงของบุรุษสากลในพระวรกายของพระองค์เอง”

จึงฟังถ้อยคำของพินทหรนาถ ฐาตุร ที่กล่าวถึงพระพุทธเจ้าของเราเกิด ทั้งๆที่ ฐาตุรเป็นชาวฮินดูแท้ๆ

มหาบุรุษคนที่สองที่ ท่านอาจารย์กรุณา-ท่านอาจารย์เรืองอุไร กล่าวถึงในหนังสือเล่มที่กล่าวคือมหาบุรุษที่โลกไม่มีวันลืมเขานั่นคือ มหาตมคานธี หนังสือชื่อ “The way of the Buddha” ที่รัฐบาลอินเดียจัดพิมพ์ในโอกาสฉลอง 2500 ปี พุทธศาสนา มีชื่อเขียนของคานธี ผลงานหนึ่งที่เขียนถึงพระพุทธเจ้า ผู้เขียนคัดมาเพียงบางช่วงบางตอนดังนี้

“โปรดอย่าพิศวงงงงวยต่อความรุ่งโรจน์ที่ท่านเห็นจากโลกตะวันตก โปรดอย่าพลัดจากจุดยืนของท่านด้วยแสงสีแห่งความรุ่งโรจน์ชั่วครู่ดังกล่าว พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงสอนเราไว้ด้วยพุทธวจนะที่พวกเราไม่ควรจะลืมเตือนว่า ชีวิตเป็นของชั่วครู่ชั่วยามปราศจากแก่นสารและหากท่านสามารถตระหนักถึงความไร้แก่นสารของทุกสิ่งทุกอย่างที่ปรากฏอยู่ต่อหน้าท่าน เป็นนิจนิรันดรแล้วไซ้ ท่านจะพบความสงบ ความสงบซึ่งอยู่เหนือความเข้าใจทั้งปวง”

ลองฟังพิณพิเคราะห์สิ่งที่รัฐบาลบุรุษในดวงใจของชาวโลกกล่าวดูเถิด “โปรดอย่าพลัดออกจากจุดยืนของท่านด้วยแสงสีแห่งความรุ่งโรจน์ชั่วครู่ดังกล่าว” คานธีเป็นฮินดูโดยแท้ แต่กลับเป็นเจ้าของวาทะนี้เป็นวาทะที่เตือนสติชาวพุทธให้มั่นใจในสาระของพุทธธรรมที่พระพุทธเจ้าทรงสอน และใช้ชีวิตตามวิธีพุทธธรรมนั้น ไม่ไปหลงมัวเมากับความรุ่งเรืองของวัตถุ

ข้อความอีกตอนหนึ่งกล่าวว่า “ท่านที่มีความเคารพเลื่อมใสในพระพุทธองค์ว่า ทรงเป็นพระบรมครูของท่าน ขอได้โปรดใคร่ครวญดูคุณูปการอันปราศจากขอบเขตของอหิงสา (ความไม่เบียดเบียนเบียดเบียนกัน-ผู้แปล) อหิงสามีค่ายิ่งกว่าเพชรนิลจินดาที่คนใฝ่ฝันถึงอย่างที่สุดที่จะคนนา หากท่านนำมาใช้อย่างมีสติปัญญา อหิงสาจะนำความรอดพ้นมาสู่ตัวท่านเองและสู่มนุษยชาติ...การกระทำตามอุดมการณ์อหิงสาที่พระพุทธองค์ได้ทรงชี้แนะไว้ นั้น มีผลยาวนานและเจริญเติบโตขึ้นพร้อมกับการกาลเวลา อหิงสาของพระพุทธองค์นั้น เราไม่น่ามาประพฤติกิปฏิบัติ ก็ยิ่งบังเกิดผลดี โดยไม่มีวันเสื่อมคลาย และแล้วโลกทั้งโลกก็จะงดงามแทนที่”

พร้อมกับอุทานขึ้นว่า “สิ่งมหัศจรรย์ได้อุบัติขึ้นแล้ว”



นี้ การเมือง แนวร่วมของพรรคการเมือง และกลุ่มก่อนการเมืองสีต่างๆ ที่กำลังห้ำหั่นกันอย่างเอาเป็นเอาตาย ไม่พอใจใครไม่ชอบหน้าใคร ความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับใคร ก็หลบชกหน้ากันบ้าง ลอบโยนระเบิดเข้าบ้านกันบ้าง วางระเบิดรถยนต์กันบ้าง แฉความชั่วร้ายของกันและกันบ้าง เนื่องจากโกกักมีนม งูก็มีตีน โกลีเลยแฉตีนงู งูก็เลยแฉนมโก...ควรใช้เวลาศึกษาธรรมะและฝึกตนตามวิธีพุทธธรรมของพระพุทธเจ้ากันบ้าง อย่างน้อยที่สุด ก็ศึกษาและฝึกที่จะ

เผชิญกับมนุษย์ที่คิดแตกต่างกับเราแบบ “อหิงสา” เหมือนที่คานธี ผู้เป็นต้นตำรับของการสู้แบบอหิงสาให้แก่ชาวโลกกล่าวว่า “อหิงสาของพระพุทธเจ้านั้นมีค่ายิ่งกว่าเพชรนิลจินดาที่คนใฝ่ฝันถึงอย่างที่สุดที่จะคนนา หากท่านนำมาใช้อย่างมีสติปัญญา อหิงสาจะนำความรอดพ้นมาสู่ตัวท่านเองและสู่มนุษยชาติ”

ช่วงระยะเวลา ตั้งแต่วันวิสาขบูชาปีนี้ จนกว่าจะสิ้นปี 2555 ประเทศเราควรจะได้ร่วมกันสร้างบรรยากาศการศึกษาหาความรู้เรื่องพุทธศาสนาและการปฏิบัติธรรมกันให้ยิ่งใหญ่ทุกภาคส่วน ยิ่งใหญ่กว่าทุกปีที่ผ่านมา เพื่อฉลองโอกาสพุทธชยันตี 2600 ปี ก่อนที่ชาวพุทธในประเทศไทยของเราจะ “พิศวงงงงวยต่อความรุ่งโรจน์ที่ท่านเห็นจากโลกตะวันตก” และ “พลัดจากจุดยืน” ของตนเองกันมากกว่านี้

ประกาศ ปานเจียง

คณะศิลปศาสตร์และศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่